

STANTON CHASE

Stanton Chase Beograd CEO upitnik 2023

Veštačka inteligencija i biznis

Miloš Tucaković | Globalni lider sektora roba i usluga široke potrošnje

stantonchase.com

Prošla godina je obeležena značajnim porastom korišćenja veštačke inteligencije (VI) u gotovo svim industrijama. Naš 16. CEO upitnik istražuje kako kompanije u raznovrsnim sektorima koriste VI, istražujući pritom njihove strategije, planove i stavove u vezi sa ovom tehnologijom.

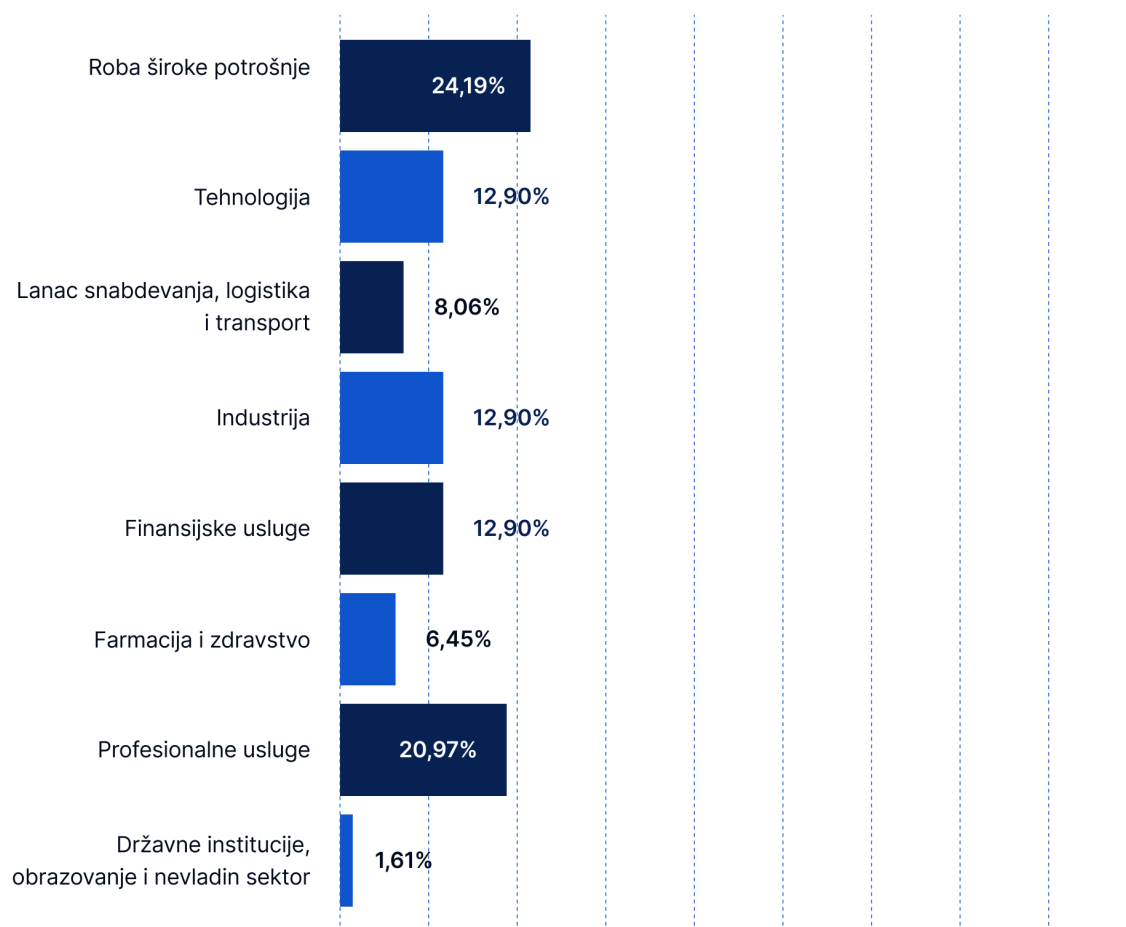
VI izaziva različite reakcije, budući da sa sobom nosi brojne [kontroverze, prednosti](#) i izazove. Međutim, važno je naglasiti da pravilna primena VI može značajno unaprediti poslovanje.

Države se trude da uspostave zakonske regulative kako bi kontrolisale korišćenje VI i sprečile neetičke prakse u njenoj upotrebi. Međutim, to takođe predstavlja izazov jer znači da će kompanije morati da se suoče sa usklađivanjem sa novim zakonima dok pokušavaju da integrišu ovu tehnologiju.

U decembru 2023. godine odobrena je radna verzija [Uredbe o VI u EU](#) kako bi se regulisao svaki proizvod ili usluga koja koristi sistem VI. Prvi sveobuhvatni zakon o predviđa pravila za primenu VI u uslovima raznih nivoa rizika, od minimalnog do neprihvatljivog.

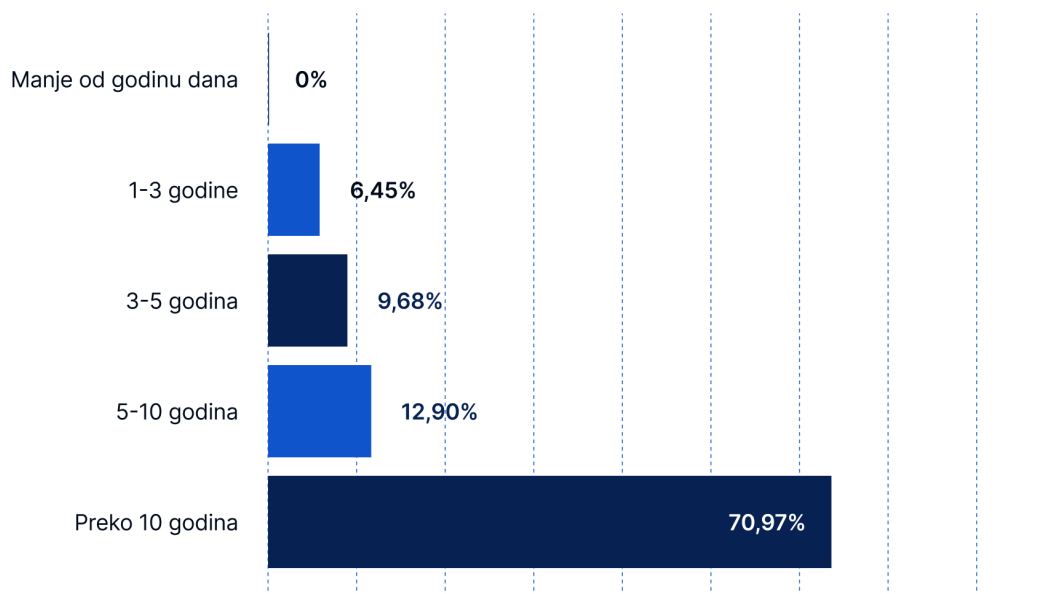
Na taj način, sistemi VI će morati da ispunjavaju standarde kako bi uopšte bila dozvoljena njihova upotreba i plasiranje na tržište. Predviđa se da će zakon stupiti na snagu početkom 2025. godine. Fokus u 2024. godini će neminovno biti na razumevanju uticaja ovih propisa na poslovanje i optimalnoj upotrebi i implementaciji VI.

1. U kojoj industriji radite?

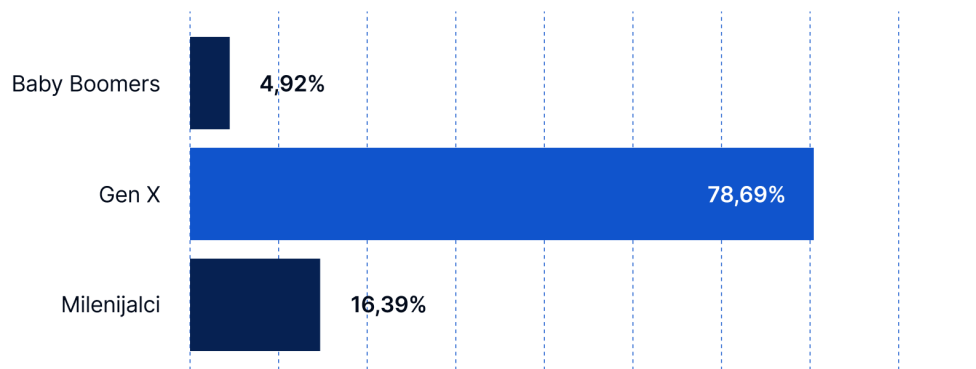
U našem ovogodišnjem istraživanju su učestvovali ispitanici iz različitih industrija. Najveći procenat ispitanika je iz sektora roba široke potrošnje i profesionalnih usluga. Iz sektora tehnologije, industrije i finansijskih usluga je po 12.9% ispitanika, dok je iz sektora lanca snabdevanja, logistike i transporta 8.06%. Iz sektora farmacije i zdravstva je 6.45% ispitanika. Državne institucije, obrazovanje i nevladin sektor zastupljeni su sa 1.61%.

2. Koliko dugo ste na rukovodećoj poziciji?

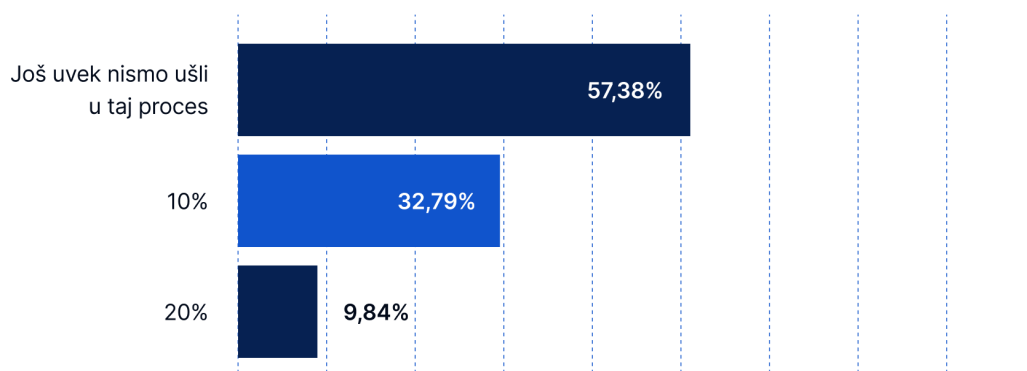
83.87% naših ispitanika se na rukovodećoj poziciji nalazi više od 5 godina. Od toga, čak 70.97% njih je na rukovodećoj poziciji preko 10 godina.

3. Kojoj generaciji pripadate?

Najveći deo naših ispitanika pripada generaciji X.

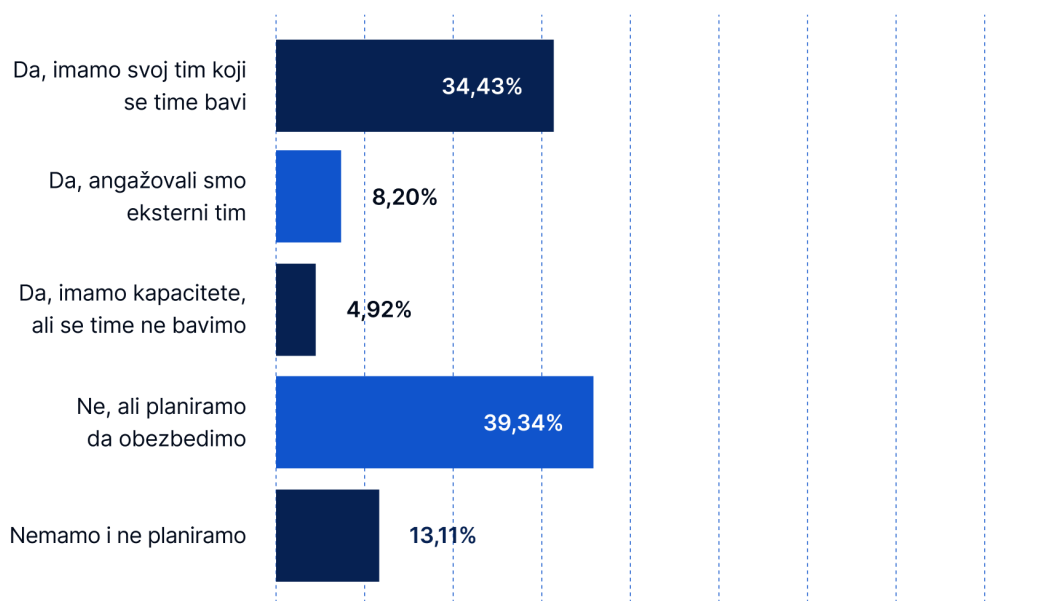
4. U kojoj meri je VI u Vašoj kompaniji zamenila ljudsku radnu snagu u poslednje tri godine?

Više od polovine naših ispitanika dolazi iz kompanija koje još uvek nisu implementirale VI u svoje procese. Među onima koji su to već uradile, većina tvrdi da je zamenila 10% ljudske radne snage. Ovo ukazuje na postepen i umeren pristup zamene ljudskog rada tehnološkim rešenjima, što može biti rezultat opreza i pažljivog pristupa implementaciji VI. Manji broj ispitanika je naveo da je VI zamenila 20% ljudske radne snage. Iako je ovo manji procenat, ukazuje na to da postoje kompanije koje su već ostvarile malo značajnije zamene ljudske radne snage.

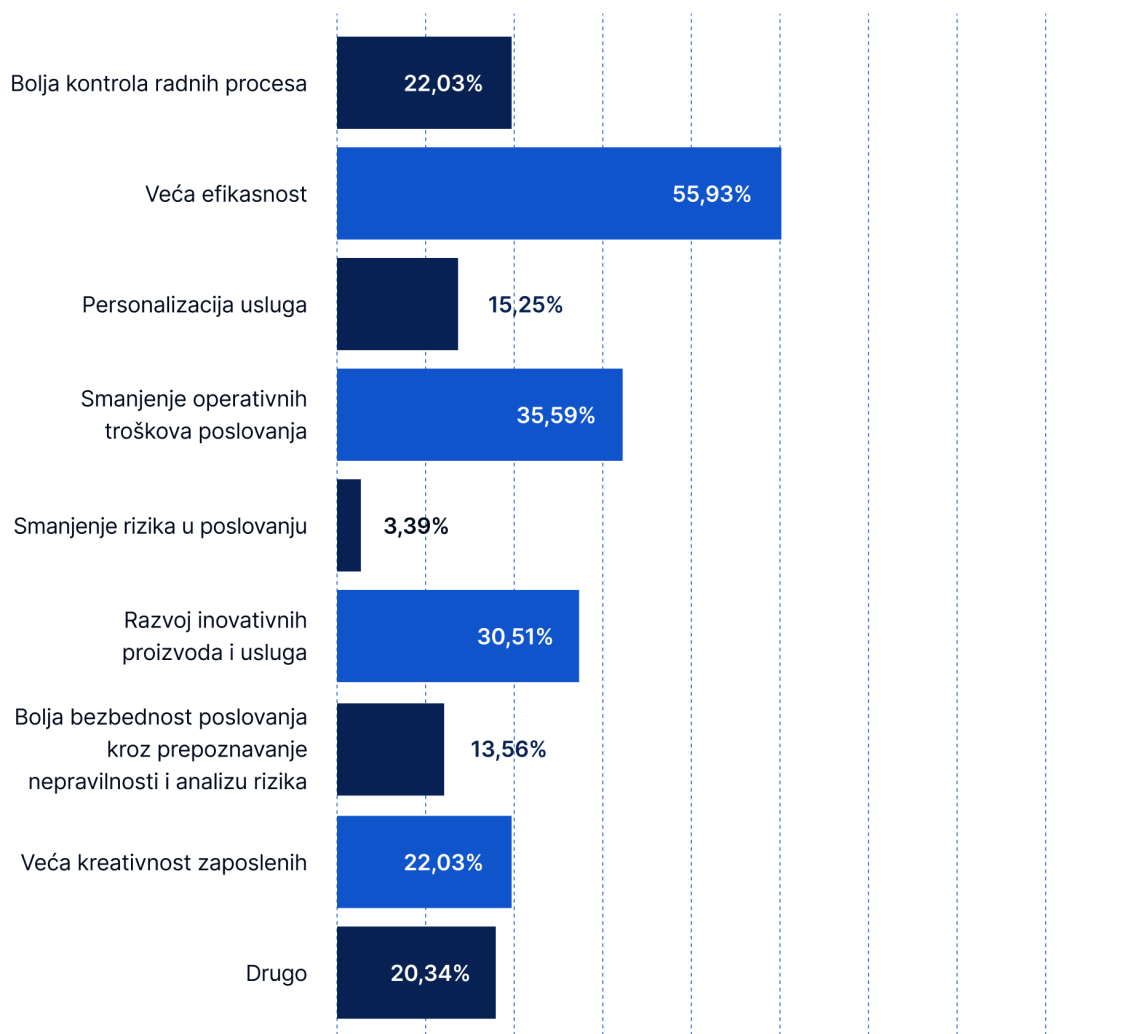

5. Da li vaša kompanija ima neophodne kapacitete u ljudstvu da implementira VI u svoje poslovanje?

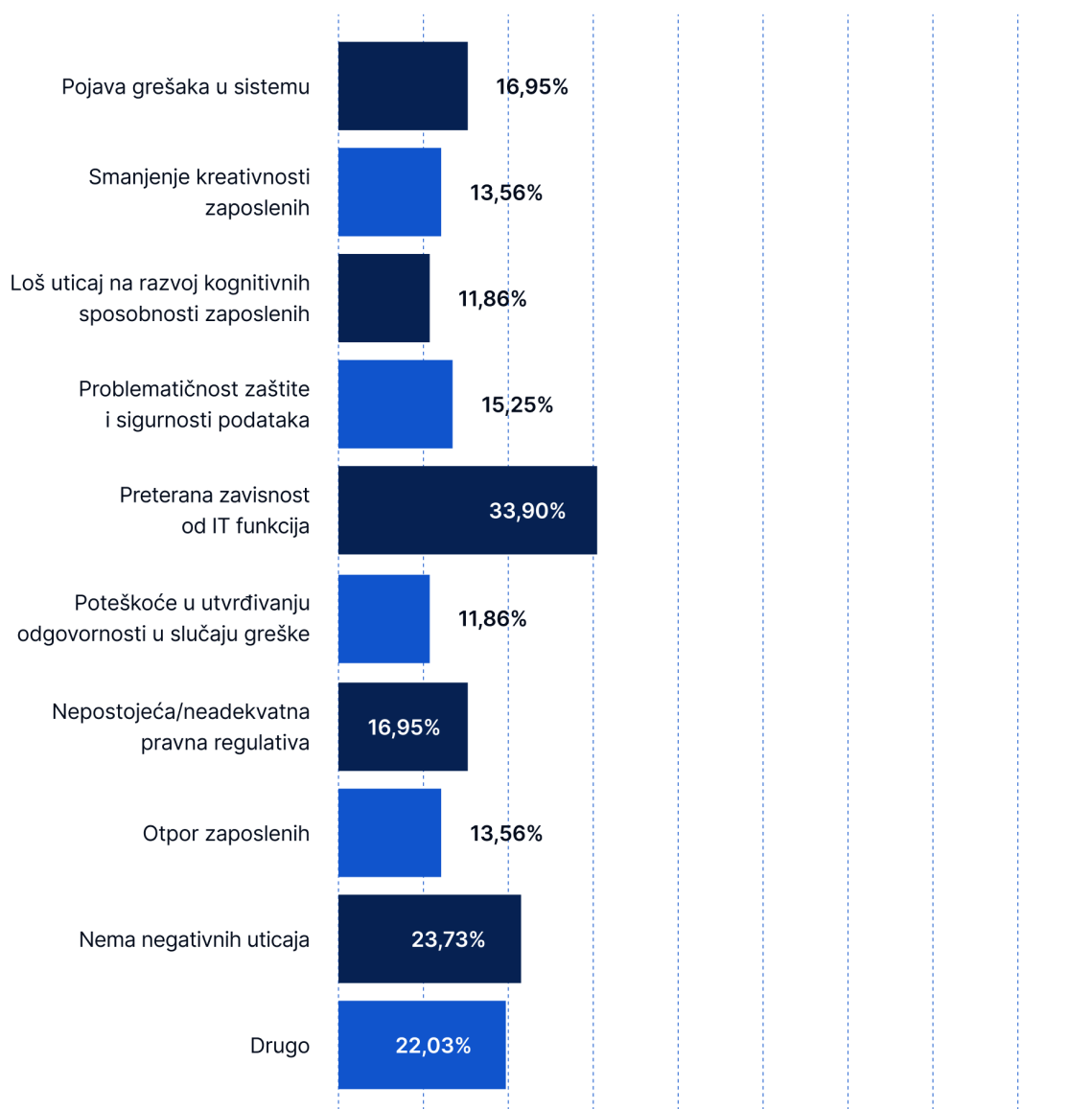
Uvođenje VI u poslovanje predstavlja kompleksan proces koji zahteva ekspertizu u više oblasti. Uspešna implementacija može biti izazovna bez adekvatnih ljudskih kapaciteta. Naše istraživanje je pokazalo da ideja o uvođenju VI postoji ali može varirati i u zavisnosti od industrije. Nešto manje od polovine ispitanika je izjavilo da njihove kompanije već rade sa svojim ili eksternim timovima, a skoro 40% ispitanika je izjavilo planiraju da obezbede neophodne kapacitete što ukazuje na prepoznavanje koristi upotrebe VI u poslovanju.

6. Na koji je način implementacija VI pozitivno uticala na poslovanje Vaše kompanije?

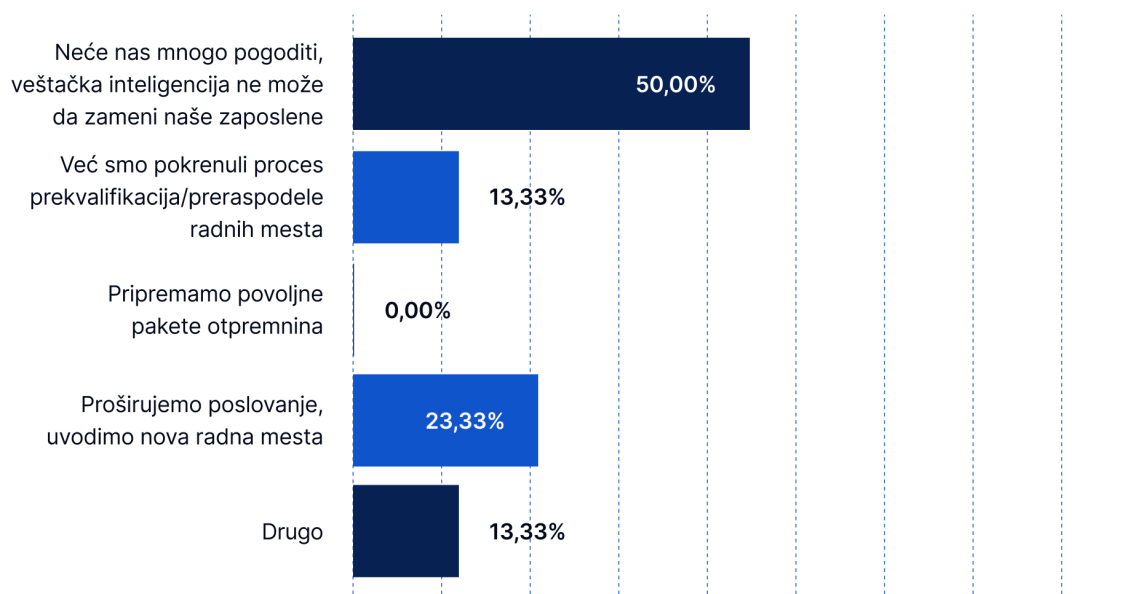
Adekvatna implementacija VI može značajno unaprediti poslovanje. U kompanijama naših ispitanika, najveći pozitivni efekti se ogledaju u povećanju efikasnosti, smanjenju operativnih troškova poslovanja kao i razvoju inovativnih proizvoda i usluga.

7. Na koji način je implementacija VI negativno uticala na poslovanje Vaše kompanije? Koji su rizici i izazovi?

Iako implementacija VI donosi brojne koristi, ne možemo zanemariti činjenicu da sa sobom nosi i određene rizike koji mogu uticati na poslovanje kompanije. Prema našem istraživanju, najveći izazov je preterana zavisnost od IT funkcija. Komentari nekih od ispitanika bili su da je trenutno možda rano da se identifikuju dugoročni efekti.

8. Imajući u vidu da uvođenje VI može da dovede do ukidanja određenih radnih mesta, koji je Vaš plan za zaposlene na tim radnim mestima?

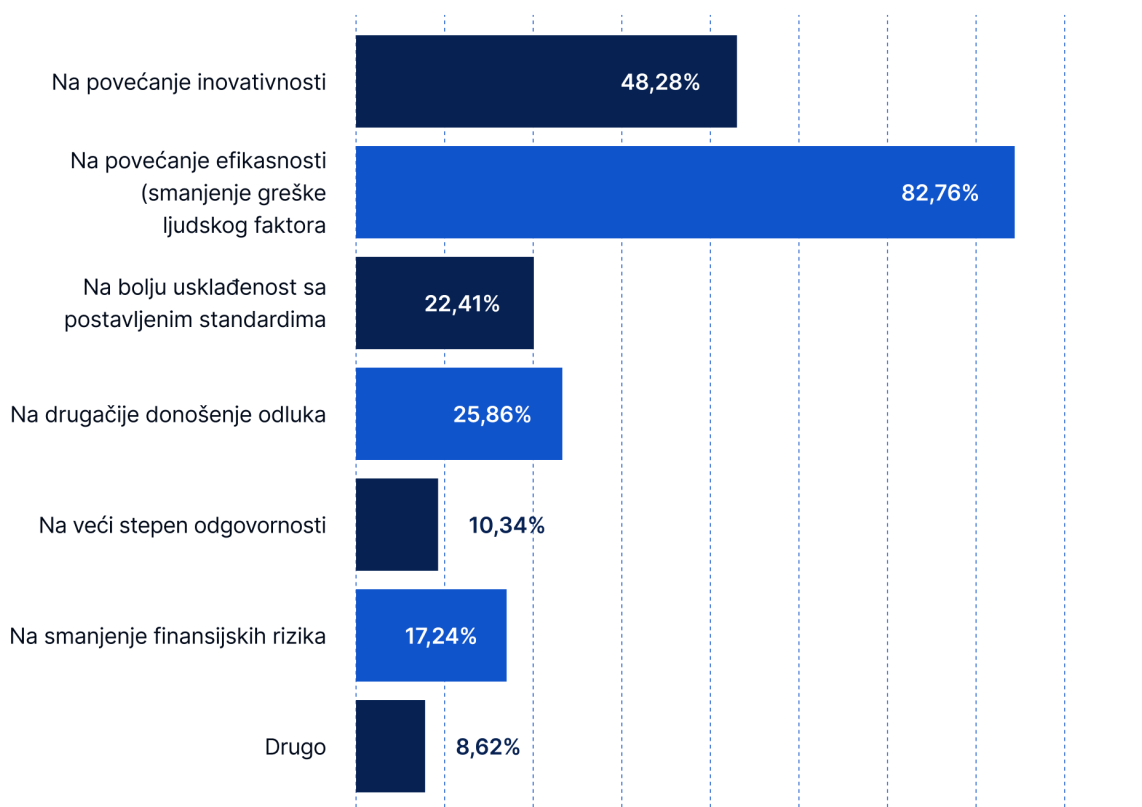

Uvođenjem VI se i radna snaga suočava s izazovima i promenama. Pristup naših ispitanika ovim promenama u je fokusiran na podršku zaposlenima kroz prekvalifikacije, preraspodele radnih mesta kao i proširivanje poslovanja i uvođenje novih radnih mesta. Polovina naših ispitanika je izjavila da njihove kompanije uvođenje VI neće mnogo pogoditi jer VI ne može da zameni zaposlene.

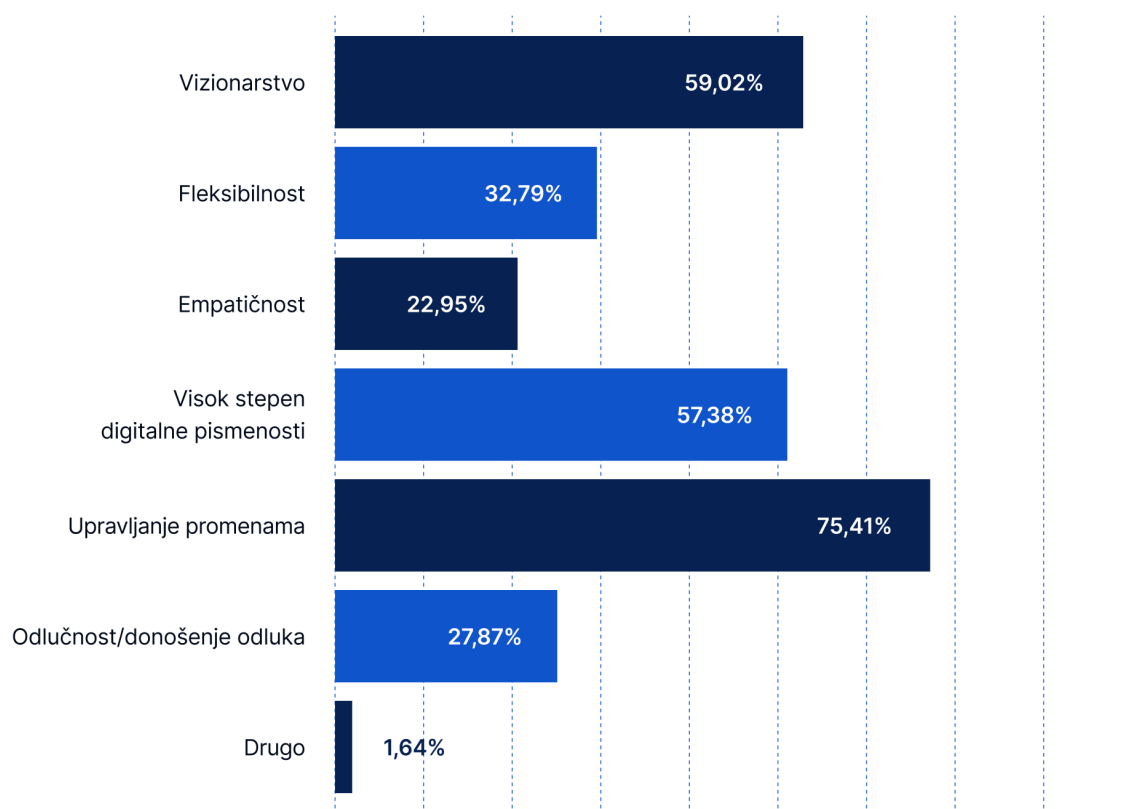
9. Na koji način će VI uticati na vrednosti Vaše kompanije?

VI ima sveobuhvatan uticaj na vrednosti kompanije, oblikujući način poslovanja, inoviranja i interakcije sa okruženjem. Najveći deo naših ispitanika smatra da će VI uticati na povećanje efikasnosti kroz smanjenje greške ljudskog faktora. Pored toga, prema mišljenju skoro polovine naših ispitanika, doprineće i povećanju inovativnosti.

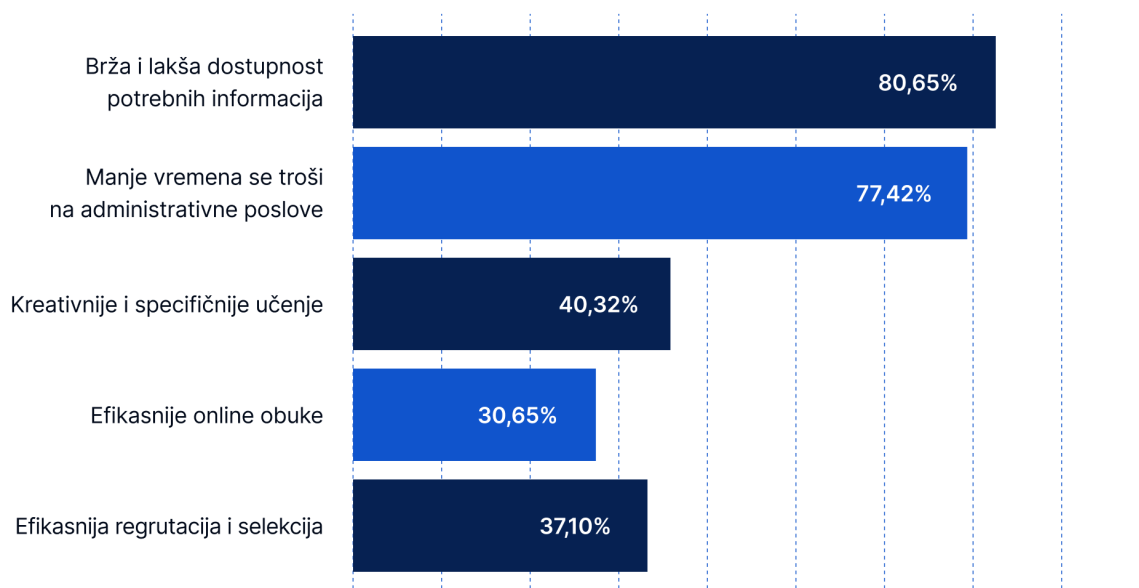

10. Imajući u vidu uvođenje VI u poslovanje, koje osobine lidera će biti najvažnije?

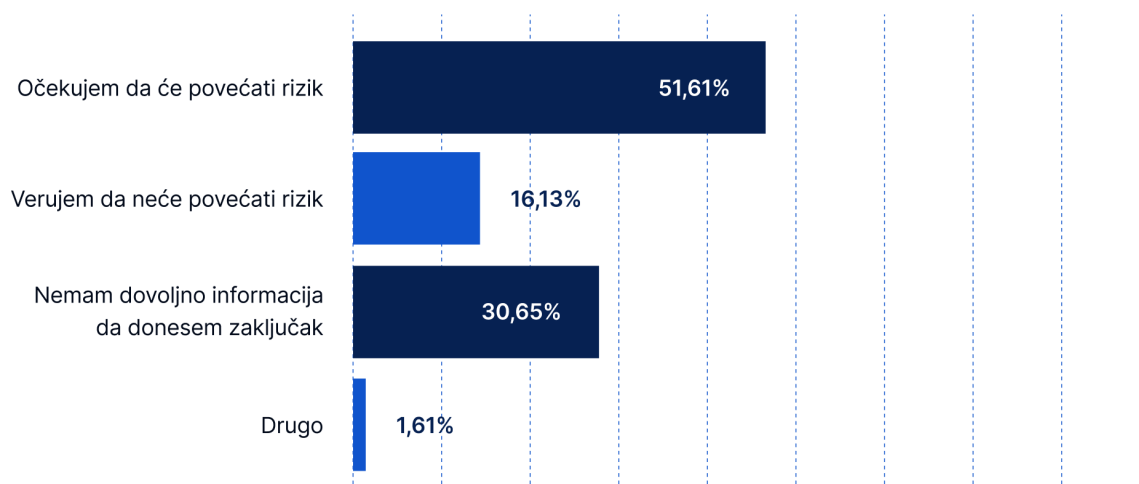
Uvođenje VI u poslovanje zahteva od lidera da poseduju određene ključne osobine kako bi uspešno vodili svoje organizacije. Neki od najvažnijih atributa lidera u eri VI uključuju: upravljanje promenama, visok stepen digitalne pismenosti i vizionarstvo.

11. Kako se VI može iskoristiti pozitivno kao prilika za razvoj zaposlenih i unapređenje HR procesa?

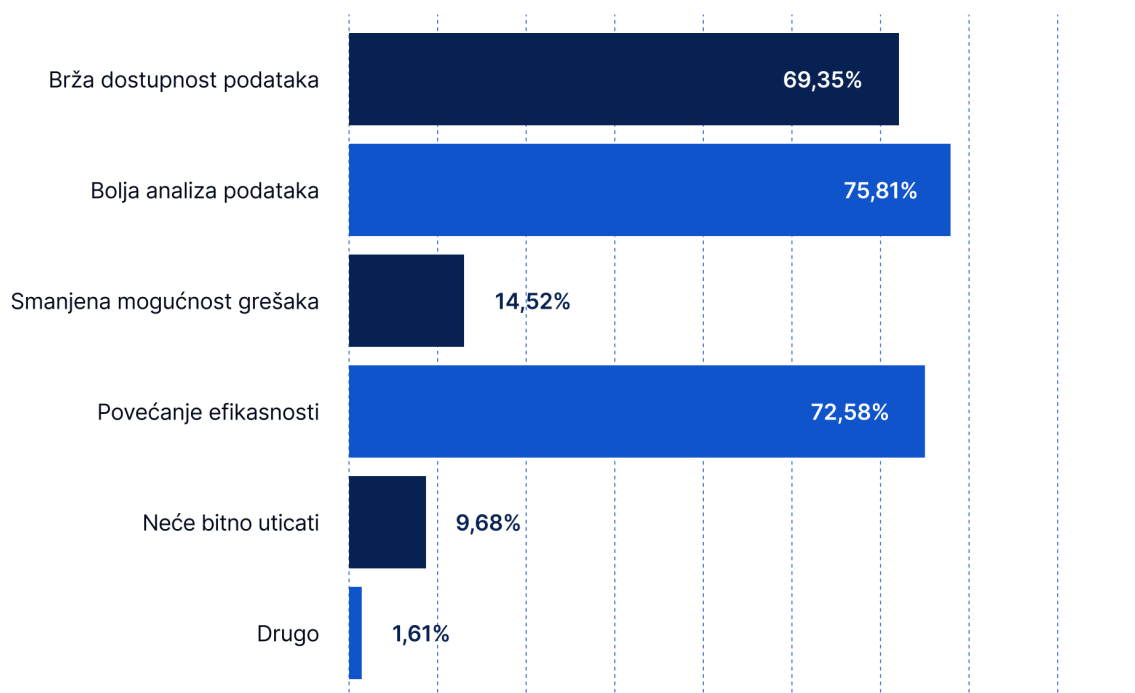
VI predstavlja izuzetnu priliku za unapređenje razvoja zaposlenih i HR procesa kroz nekoliko ključnih benefita. To su, pre svega, brža i lakša dostupnost informacija kao i smanjenje vremena utrošenog na administrativne poslove. Ove prednosti ukazuju na potencijal VI da transformiše radnu sredinu, čineći je produktivnijom, inovativnijom i fokusiranom na razvoj zaposlenih.

12. Kako ocenjujete potencijalno povećanje rizika zaštite podataka usled korišćenja VI?

Polovina naših ispitanika očekuje da će korišćenje VI povećati rizik zaštite podataka, dok manji deo veruje da neće doći do značajnog povećanja. Značajan procenat ispitanika nema dovoljno informacija da donese konačan zaključak što ukazuje na potrebu dodatnog istraživanja ovog novog fenomena i pažljivog praćenja uticaja na bezbednost podataka.

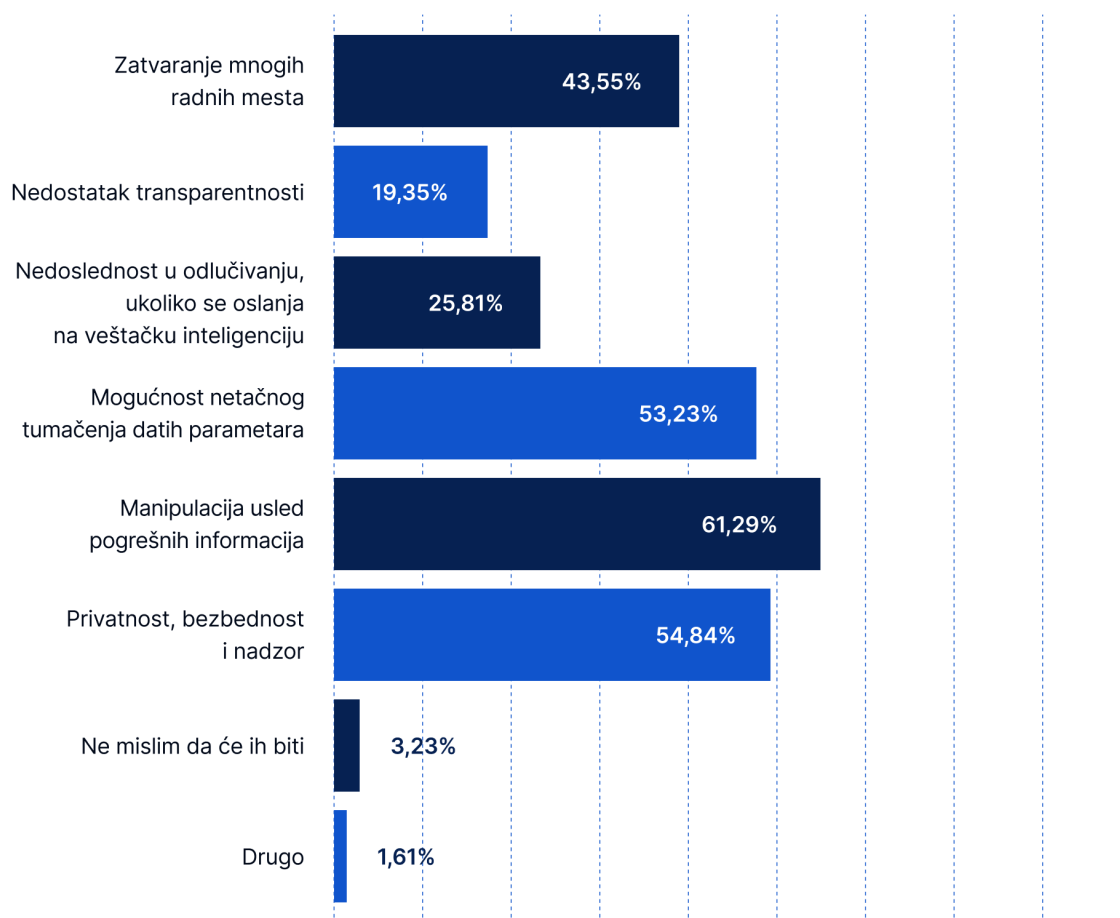
13. Kako će uvođenje VI da utiče na efikasnost rukovodioca i njihove procese donošenja odluka?

Napredak tehnologije donosi sa sobom niz koristi koje stvaraju povoljno okruženje za inovacije i poslovni uspeh. Uvođenje VI ima potencijal da značajno transformiše način na koji rukovodioci obavljaju svoje dužnosti i donose odluke. Prema našem istraživanju, najznačajnije će biti brža dostupnost i bolja analiza podataka kao i povećanje efikasnosti.

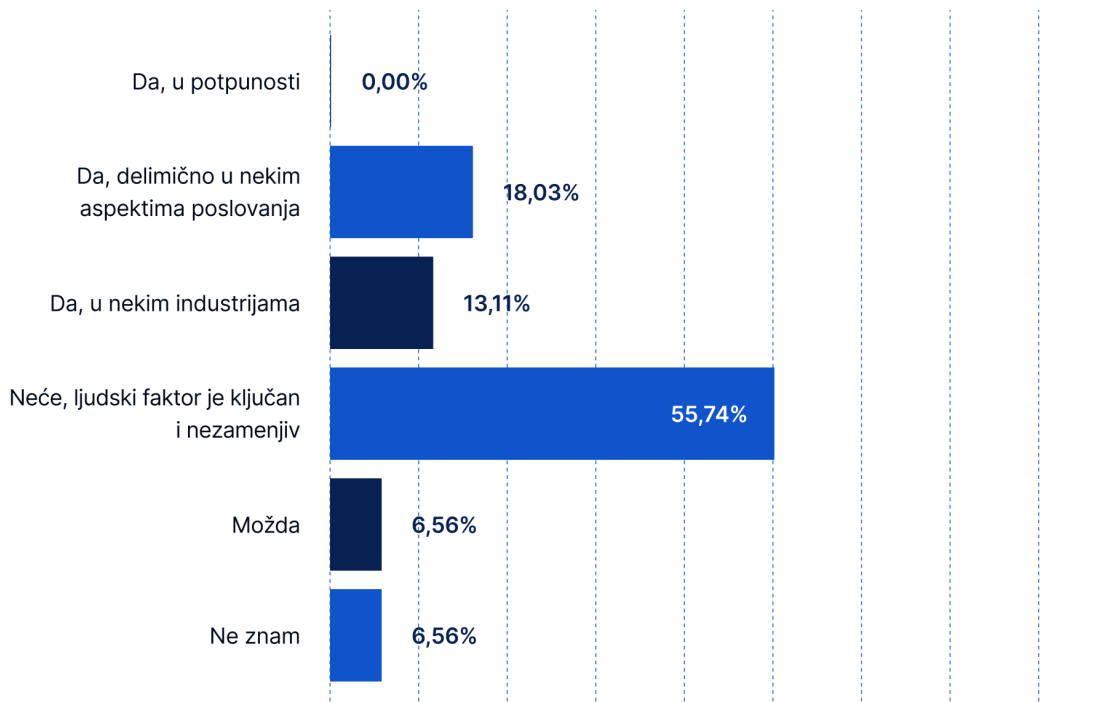

14. Koje su etičke dileme u primeni VI koje se mogu pojaviti?

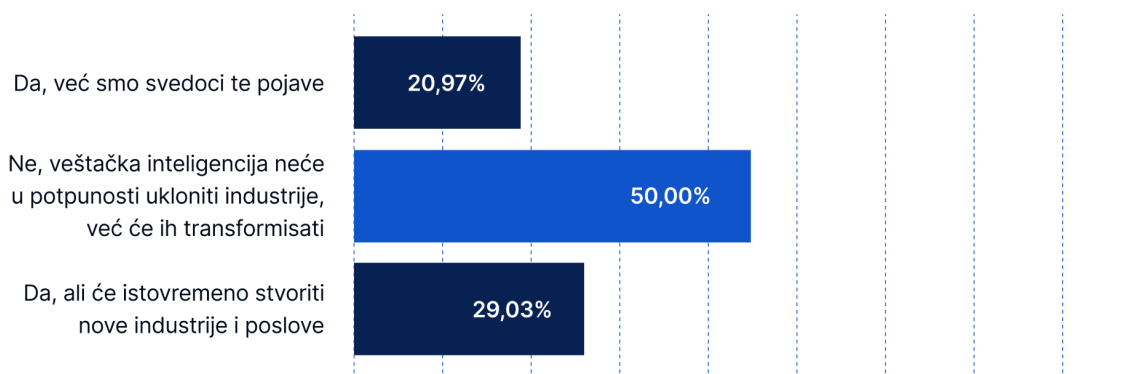
Uvođenje VI u poslovni svet sa sobom nosi velike mogućnosti za poboljšanje efikasnosti i inovacija. Međutim, sa ovim napretkom tehnologije javljaju se i ozbiljne etičke dileme koje zahtevaju pažljivo razmatranje kako bi se osigurala odgovorna primena. Etičke dileme koje većina naših ispitanika navodi su manipulacija usled pogrešnih informacija, pitanje privatnosti, bezbednosti i nadzora kao i mogućnost netačnog tumačenja datih parametara.

15. Da li će po Vašem mišljenju VI jednog dana moći da zameni CEO-a?

Raznoliki spektar odgovora na ovo pitanje odražava kompleksnost uloge VI u budućnosti poslovnog rukovođenja. Iako algoritmi mogu optimizovati procese, prema mišljenju najvećeg dela naših ispitanika, ljudska sposobnost donošenja odluka, kreativnost i empatija ostaju nezamenjive dimenzije poslovnog rukovođenja.

16. Da li će VI uticati na potpuni nestanak nekih industrija?

Pitanje uticaja VI na industrije postaje ključno u poslovnoj zajednici. Skoro trećina ispitanika predviđa da će VI dovesti do potpunog nestanka određenih industrija, ali istovremeno će generisati nove sektore i radna mesta. Sa druge strane, polovina ispitanika smatra da VI neće sasvim eliminisati industrije, već će ih temeljno transformisati.

Zaključak

Kada je reč o integraciji VI, kompanije moraju proći put obeležen izazovima, ali i bezgraničnim mogućnostima. Međutim, kao i kod svih poslovnih inovacija pre VI, to je put koji, ako se uspešno pređe, dovodi do pozitivnih rezultata i postizanja ciljeva.

Naše istraživanje ukazuje da korporativni lideri pristupaju implementaciji VI oprezno i postepeno, dajući nam uvid u dug i krivudav put kojim moraju proći ka potpunoj integraciji VI. Ipak, više od polovine ispitanika dolazi iz kompanija koje još nisu usvojile VI.

Da bi se VI uspešno implementirala, potrebna je odgovarajuća stručnost u rukovodećem timu i radnoj snazi. Naš CEO upitnik ističe da kompanije rade sa postojećim timovima ili planiraju izgradnju svojih kapaciteta putem zapošljavanja stručnjaka ili saradnjom sa eksternim timovima. Kada se pravilno sprovede, implementacija VI može imati snažan pozitivan uticaj na efikasnost, smanjenje troškova i razvoj inovativnih proizvoda i usluga, što znači da je ovo prilika koju kompanije ne treba i verovatno ne smeju da propuste.

Iako VI ima brojne koristi, naše istraživanje ukazuje na izazove i rizike koje takođe nosi. Nadamo se da će Vas uvidi iz našeg najnovijeg CEO upitnika, podstaći da započnete ili nastavite svoje putovanje u svet VI.

O autoru

Miloš Tucaković

[Miloš Tucaković](#) je direktor [beogradske kancelarije kompanije Stanton Chase](#) kao i globalni lider [sektora roba i usluga široke potrošnje](#).

Sa preko 30 godina iskustva u ljudskim resursima i menadžmentu i skoro 20 godina iskustva u Executive Search-u, Miloš je jedan od vodećih stručnjaka iz oblasti ljudskog potencijala i kapitala.

STANTON CHASE

Your Leadership Partner

stantonchase.com